

**TRƯỜNG THPT HÀN THUYỀN**  
**NHÓM VĂN**

**NỘI DUNG ÔN TẬP**  
**MÔN: NGỮ VĂN – LỚP 11 (CUỐI HỌC KÌ II)**  
**NĂM HỌC 2025 - 2026**

**A) GIỚI HẠN CHƯƠNG TRÌNH:** Toàn bộ kiến thức lớp 10 và đến hết bài 8 Văn 11 (chương trình 2018).

**B) CẤU TRÚC VÀ PHƯƠNG PHÁP:** Tự luận 100%

**1. Về văn bản:**

- Những văn bản, đoạn văn bản nằm ngoài chương trình (cùng thể loại với những văn bản đã học).

**2. Về kiến thức và kĩ năng:**

\* **HS cần:** Nắm được kiến thức về thể loại trữ tình; Văn xuôi.

- HS viết được văn bản nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm.

\* **HS cần:** HS viết được văn bản nghị luận phân tích, đánh giá nét đặc sắc của tác phẩm Kí và viết được bài văn thuộc kiểu văn bản này.

- Nhận biết và phân tích được sự kết hợp giữa tự sự và trữ tình trong tùy bút; tản văn giữa hư cấu và phi hư cấu trong truyện kí

- Viết được bài thuyết minh về một tác phẩm văn học

- Hiểu được hiện tượng phá vỡ những quy tắc ngôn ngữ thông thường, vận dụng vào việc tìm hiểu ngôn ngữ trong văn bản nghệ thuật

\* **HS cần:**

- Nhận biết được một số dạng văn bản thông tin tổng hợp.

- Nắm được đặc trưng và cách thức đọc một văn bản thông tin.

- Đánh giá được đề tài, thông tin cơ bản của văn bản, suy luận và phân tích được vai trò của các số liệu, dẫn chứng trong việc thể hiện thông tin của văn bản.

- Nhận biết được các yếu tố miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận trong văn bản; giải thích được mục đích lồng ghép các yếu tố đó vào văn bản.

- Phân tích, đánh giá được quan điểm, thái độ của người viết trong văn bản.

- Hs nhận biết được đặc điểm, yêu cầu của bài văn thuyết minh về một sự vật, hiện tượng trong tự nhiên có lồng ghép một hay nhiều yếu tố như miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận để tăng hiệu quả biểu đạt cho bài viết.

- Hs biết viết bài văn thuyết minh về một sự vật, hiện tượng trong tự nhiên đang được quan tâm trong xã hội ngày nay.

**3. Cấu trúc đề :**

- Thời gian: 90 phút

- Cấu trúc đề thi gồm 02 phần:

+ Phần đọc hiểu: Gồm 06 câu (03 câu nhận biết, 02 câu thông hiểu, 01 câu vận dụng)

+ Phần viết: Gồm 01 câu (bài văn nghị luận xã hội hoặc bài văn nghị luận văn học)

- Phần kiểm tra năng lực đọc – hiểu, HS không trình bày dài dòng, chỉ trả lời trọng tâm vào nội dung câu hỏi một cách ngắn gọn.

**4. Đề luyện tập:**

**ĐỀ 1:**

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BẮC GIANG**

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ II**

**NĂM HỌC: 2024 - 2025**

**MÔN: NGỮ VĂN 11 - THPT**

**Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian phát đề**

**I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)**

Đọc bài thơ sau:

**MÀU HOA CÒN LẠI** - Xuân Quỳnh

Ba mươi năm tiếng súng đã lặng yên  
Đất đã trở về với khoai với lúa  
Miền đất xưa lầy lừng một thuở;  
Những Mường Thanh, Hồng Cúm, Him Lam...  
Chiến thắng đã qua, thương nhớ những anh hùng:  
Tô Vĩnh Diện, Bé Văn Đàn, Phan Đình Giót...  
Màu ban trắng khắp đèo cao vực thẳm  
Cỏ xanh rờn như tiếng hát lan xa...  
Con đường nào các anh đã đi qua  
Máu thấm đất mỡ hôi đầm trăn thủ  
Dân công đi ào ào như thác lũ  
Những câu hò vượt núi vút lên cao....

Thời gian trôi qua những chiến hào  
Qua nỗi khổ niềm vui ngày chiến thắng  
Chỉ còn lại một màu hoa rất trắng  
Như ban đầu miền đất mới khai sinh.

(Xuân Quỳnh thơ và đời, NXB Văn hóa, 1998, tr.76)

### Thực hiện các yêu cầu:

**Câu 1.** Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của bài thơ.

**Câu 2.** Xác định hình ảnh được sử dụng để so sánh với cỏ nơi miền đất xưa trong bài thơ.

**Câu 3.** Trình bày hiểu biết của anh/chị về cuộc kháng chiến của dân tộc và tâm hồn con người Việt Nam qua những dòng thơ sau:

*Con đường nào các anh đã đi qua  
Máu thấm đất mỡ hôi đầm trăn thủ  
Dân công đi ào ào như thác lũ  
Những câu hò vượt núi vút lên cao....*

**Câu 4.** Nêu cảm xúc của nhân vật trữ tình trong bài thơ.

**Câu 5.** Theo anh/chị, hình ảnh màu hoa rất trắng trong bài thơ có ý nghĩa gì?

**Câu 6.** Từ nội dung bài thơ, anh/chị hãy bày tỏ suy nghĩ của bản thân về trách nhiệm của tuổi trẻ với đất nước trong thời bình.

## II. VIẾT (5,0 điểm)

Viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích nội dung và nghệ thuật của bài thơ *Màu hoa còn lại* của tác giả Xuân Quỳnh được dẫn ở phần Đọc hiểu.

.....

### ĐÁP ÁN:

#### I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)

**Câu 1.** Số chữ trong các dòng không bằng nhau là dấu hiệu để xác định thể thơ tự do của bài thơ.

**Câu 2.** Hình ảnh được sử dụng để so sánh với cỏ nơi miền đất xưa trong bài thơ: tiếng hát/ tiếng hát lan xa

**Câu 3.** Những dòng thơ:

*Con đường nào các anh đã đi qua  
Máu thấm đất, mỡ hôi đầm trăn thủ  
Dân công đi ào ào như thác lũ  
Những câu hò vượt núi vút lên cao....*

Giúp người đọc hiểu thêm về cuộc kháng chiến của dân tộc và tâm hồn con người Việt Nam:

- Cuộc kháng chiến nhiều khó khăn, gian khổ (mỡ hôi đầm trăn thủ); nhiều mất mát, hi sinh (Máu thấm đất); hào hùng ( Dân công đi ào ào như thác lũ, những câu hò vượt núi lên cao)

- Tâm hồn con người Việt Nam: kiên cường, bất khuất; ý chí quyết tâm, sẵn sàng chiến đấu và hy sinh (Máu thấm đất, mỡ hôi đầm trăn thủ ); tinh thần đoàn kết, lạc quan yêu đời (Dân công đi ào ào như thác lũ/ Những câu hò vượt núi vút lên cao...).

**Câu 4.**

Cảm xúc của nhân vật trữ tình trong bài thơ:

- Bồi hồi, xúc động hồi tưởng về quá khứ gắn với cuộc kháng chiến nhiều mất mát gian khổ
- Tự hào trước những chiến thắng lẫy lừng một thuở
- Trân trọng, biết ơn, cảm phục người anh hùng, xen lẫn nỗi niềm tiếc thương trước những hi sinh của họ.
- Lạc quan, tin tưởng vào sự tái sinh của đất nước sau chiến tranh.

#### Câu 5.

Ý nghĩa của hình ảnh màu hoa rất trắng trong bài thơ.

- Màu hoa trắng đặc trưng cho vẻ đẹp thiên nhiên của núi rừng Tây Bắc
- Biểu tượng cho sức sống, sự hồi sinh mãnh liệt của mảnh đất sau chiến tranh
- Tượng trưng cho vẻ đẹp của tâm hồn con người; cho những giá trị vĩnh cửu, bất diệt.
- Thể hiện sự tưởng nhớ, tri ân với những người đã khuất.

#### Câu 6.

- Nội dung bài thơ: Viết về những hy sinh gian khổ của con người Việt Nam trong kháng chiến, đồng thời trân trọng, khẳng định ý nghĩa thiêng liêng của những hy sinh đó cho sự hồi sinh của mảnh đất và con người sau chiến tranh.
- Suy nghĩ về trách nhiệm của tuổi trẻ với đất nước trong thời bình: Tiếp nối truyền thống tốt đẹp của ông cha, giữ gìn, bảo vệ nền độc lập, tự do của dân tộc; phát huy tinh thần yêu nước, đoàn kết, sáng tạo và cống hiến hết mình để xây dựng một đất nước Việt Nam vững mạnh, hòa bình và thịnh vượng;...

### II. VIẾT (5,0 điểm)

\* Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu nhận xét khái quát về vấn đề.

\* Thân bài:

Về nội dung :

- Đề tài: Chiến tranh và sự chuyển mình của đất nước sau chiến tranh.
- Chủ đề:
  - + Bài thơ tái hiện những hy sinh mất mát, gian khổ của mảnh đất và con người Việt Nam trong kháng chiến.
  - + Sức sống bất diệt và sự hồi sinh mảnh đất và con người trong và sau chiến tranh
- Tư tưởng, cảm hứng:
  - + Trân trọng, khẳng định ý nghĩa thiêng liêng của những hi sinh, gian khổ của thế hệ đi trước.
  - + Ngợi ca, biết ơn biết ơn những người anh hùng dân tộc
  - + Gửi gắm thông điệp: Tình yêu quê hương đất nước; trân trọng, biết ơn quá khứ dân tộc; sống có trách nhiệm;...
- Về nghệ thuật:
  - + Thể thơ: tự do, góp phần giải phóng cảm xúc, phát huy sự sáng tạo của nhà thơ.
  - + Ngôn ngữ: giản dị, tinh tế, sử dụng hình ảnh tượng trưng màu hoa rất trắng.
  - + Giọng điệu thiết tha, tự hào.
  - + Các biện pháp tu từ: so sánh, liệt kê, ẩn dụ... ..
- \* Kết bài: Khẳng định lại giá trị của tác phẩm và tác động, liên hệ với bản thân

### ĐỀ 2:

#### I. ĐỌC HIỂU (5.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

**Ngày 30/4 không chỉ là một dấu mốc lịch sử quan trọng, mà còn là dịp để thế hệ trẻ bày tỏ tình cảm và lòng tri ân theo cách riêng: Sáng tạo, mới mẻ nhưng vẫn đầy ý nghĩa.**

##### (1) Ngập tràn sắc đỏ cờ hoa

Hòa cùng không khí tung bừng của cả nước, những ngày này, trên các tuyến phố Hà Nội, rợp sắc cờ đỏ sao vàng, chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2025). Không khí vui tươi, phấn khởi của ngày lễ khiến mỗi người thấy bồi hồi xúc động, tự hào về lịch sử hào hùng của dân tộc.

Rất đông bạn trẻ diện áo dài, trang phục truyền thống, tay cầm cờ hoa háo hức chụp ảnh lưu niệm tại các tuyến

phố. Các nhóm bạn trẻ cùng nhau ghi lại những hình ảnh đẹp tại Hồ Guom, phố cổ hay những địa danh lịch sử. Những bức ảnh không chỉ là kỷ niệm, mà còn là sợi dây kết nối quá khứ và hiện tại, để người trẻ thấu hiểu hơn giá trị của hòa bình. Mỗi nụ cười, mỗi khoảnh khắc được ghi lại đều chứa đựng tình yêu quê hương đất nước và tri ân những thế hệ cha anh đã hy sinh vì độc lập, tự do cho đất nước.

Nhiều bạn trẻ tìm đến con phố nhỏ không chỉ để lưu giữ hình ảnh đẹp, mà còn để chạm gần hơn với lịch sử qua một cách rất riêng của thế hệ hôm nay. Mỗi bức ảnh, mỗi khoảnh khắc hân hoan giữa dòng người tấp nập trong ngày này chính là một thông điệp: chúng ta biết ơn, chúng ta ghi nhớ và chúng ta có trách nhiệm tiếp bước.

## **92) Kể chuyện lịch sử bằng ngôn ngữ số**

Cùng với các hoạt động ngoài trời, không gian mạng những ngày này cũng ngập tràn màu sắc của ngày đại lễ. Những video, podcast lịch sử... xuất hiện dày đặc trên TikTok, YouTube, Facebook, thu hút sự quan tâm không chỉ từ giới trẻ. Những giai điệu quen thuộc như “Máu đỏ da vàng” (DTAP - Erik) và “Viết tiếp câu chuyện hòa bình” (Nguyễn Văn Chung - Nguyễn Duyên Quỳnh) trở thành nhạc nền được yêu thích, lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng mạng.

Trên nền tảng TikTok, bản remix “Máu đỏ da vàng” do Xuân Nam thể hiện đã được sử dụng trong hơn 190.000 video, chủ yếu là các màn vũ đạo mang tinh thần yêu nước, tái hiện không khí kỷ niệm ngày 30/4 hoặc ghi lại khoảnh khắc yên bình của đất nước hôm nay. Trong khi đó, ca khúc “Viết tiếp câu chuyện hòa bình” phiên bản remix của Đức Tư cũng thu hút tới 37.000 lượt sử dụng.

Bằng sự sáng tạo, lòng nhiệt huyết và tình yêu quê hương, các bạn trẻ không chỉ giữ gìn ký ức lịch sử, mà còn thổi một luồng sinh khí mới, để ngày 30/4 thành một dịp để tôn vinh quá khứ hào hùng và lan tỏa khát vọng xây dựng tương lai.

(Theo daidoanket.vn, Thứ Hai, 28/04/2025, 15:30)

### **Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1.** Văn bản trên thuộc thể loại gì?

**Câu 2.** Ghi lại phần Sa-pô của văn bản.

**Câu 3.** Chỉ ra những hoạt động thể hiện sự tri ân lịch sử theo cách riêng của người trẻ được miêu tả ở đoạn (1).

**Câu 4.** Phân tích tác dụng của việc sử dụng yếu tố phi ngôn ngữ trong đoạn văn sau: “Trên nền tảng TikTok, bản remix “Máu đỏ da vàng” do Xuân Nam thể hiện đã được sử dụng trong hơn 190.000 video, chủ yếu là các màn vũ đạo mang tinh thần yêu nước, tái hiện không khí kỷ niệm ngày 30/4 hoặc ghi lại khoảnh khắc yên bình của đất nước hôm nay. Trong khi đó, ca khúc “Viết tiếp câu chuyện hòa bình” phiên bản remix của Đức Tư cũng thu hút tới 37.000 lượt sử dụng”.

**Câu 5.** Hãy nhận xét quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

**Câu 6.** Qua văn bản, hãy trình bày suy nghĩ của anh/chị về trách nhiệm của thế hệ trẻ trong “kỷ nguyên vươn mình của dân tộc” hiện nay. (Trả lời trong khoảng 5 -7 dòng).

## **II. VIẾT (5.0 điểm)**

Từ văn bản *Độc-hiểu* trên, anh/chị hãy viết bài văn (khoảng 600 chữ) trả lời câu hỏi: Bạn có đồng tình với việc các bạn trẻ kể chuyện lịch sử bằng ngôn ngữ số không?

Bắc Ninh, ngày 18/04/2026

**Nhóm trưởng**

Đặng Thị Thu Phương